

Goed gezien!

H. Raat

Published online: 20 November 2017

© Bohn Stafleu van Loghum is een imprint van Springer Media B.V., onderdeel van Springer Nature 2017

Wat is de beste jeugdgezondheidszorg (JGZ), en hoe draagt het Tijdschrift voor Jeugdgezondheidszorg (TJGZ) daaraan bij? Het TJGZ is een wetenschappelijk vakblad op het kruispunt van praktijk en 'harde' wetenschap. Het wil laagdrempeliger zijn dan een peer-reviewed (internationaal) wetenschappelijk tijdschrift. Maar de wetenschappelijke methode wordt wel toegepast. De onderzoeken waarover de artikelen rapporteren zijn als het kan gebaseerd op een theorie of model. Er zijn heldere vraagstellingen en daarbij passende methoden van onderzoek en dataverzameling. De conclusies worden gedragen door de onderzoeksresultaten. Het onderzoek is reproduceerbaar.

In dit nummer worden twee proefschriften samengevat. Ten eerste het proefschrift van Ivy Defoe over risicogedrag van adolescenten. Dit onderzoek is zeer wetenschappelijk, maar biedt geen kant-en-klare oplossingen. Onderzoek zoals dit biedt wel veel inzicht aan de professional. Ten tweede het proefschrift van Leone de Voogd over online preventie van angst en depressie bij adolescenten. Hier leveren 5 (!) randomized controlled trails over 4 (!) online trainingen veel praktische informatie. Maar er duikt een vaak voorkomend probleem op. Geen enkele interventie was effectief. Een waardevolle suggestie: er is meer onderzoek nodig naar *blended care*, de combinatie van menselijke zorg en E-health. Dit om te zien of die combinatie meer kansen biedt.

Een artikel over een ander soort onderzoek: de Nederlandse versie van een artikel in *Appetite* van Dorus Gevers et al. Aan de hand van gegevens van 329 eerste en tweede klassers (adolescenten), werd het belang

van opvoeden ten aanzien van gezond eten onderzocht (in dit geval niet-snacken). Een theoretisch model werd toegepast. De werkelijkheid kan maar voor een klein deel worden verklaard. Onder andere bleek dat inconsistentie in opvoeden tussen ouders een risicofactor kan zijn. Veel is nog onverklaard. Werk zoals dit legt de basis voor de verbetering van interventies. Het levert de professional meer inzicht.

Gedegen, pragmatisch epidemiologisch onderzoek geeft ook een onderbouwing van de JGZ. Henriette Dijkshoorn laat op basis van een vragenlijstonderzoek bij meer dan 1.000 leerlingen van de bovenbouw van havo en vwo zien dat er in Amsterdam relatief veel alcohol wordt gedronken (ondanks verscherpte alcoholwetgeving), en cannabis en xtc wordt gebruikt. Dit is 'monitoring' op populatieniveau.

Vasanthi Iyer et al. presenteren een belangrijk onderzoek direct uit de praktijk van de JGZ. De auteurs beschrijven het huidige oogonderzoek bij 3-jarigen, en beoordelen de verwijfsbeslissing aan de hand van een oogheelkundig onderzoek in het ziekenhuis. Ook evalueren ze de mogelijke aanvullende waarde van een relatief weinig gebruikte methode: de Brückner Test Variant. De evaluatie van het oogonderzoek ter preventie van amblyopie is juist bij 3-jarigen van groot belang. Veel testen mislukken. Er is ruimte voor verbetering.

Goed gezien! De auteurs in dit nummer laten zien hoe ook vanuit de dagelijkse praktijk van de JGZ, en vanuit universiteiten en instituten, onderzoek kan bijdragen aan de verbetering van de JGZ op lange termijn.

Hein Raat

H. Raat (✉)
Erasmus MC, Rotterdam, Nederland
h.raat@erasmusmc.nl